

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України "Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо державної статистичної діяльності"

1. Мета

Метою проєкту Закону є приведення законодавства України у сфері статистики у відповідність зі змінами в законодавстві ЄС, зокрема змінами до Регламенту (ЄС) № 223/2009 про європейську статистику, а також співпраця зі статистичною організацією Європейської Комісії (Євростатом) для забезпечення проведення статистичного аналізу в наукових цілях.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до європейських принципів статистика має розроблятися та поширюватися національними статистичними органами незалежно від інших органів управління, особливо в частині визначення методології, методів і джерел отримання даних, термінів, змісту та форм поширення інформації тощо. Це підвищить довіру до органів державної статистики та посилить їх спроможність забезпечувати користувачів достовірною інформацією щодо економічної, соціальної, демографічної та екологічної ситуації в Україні та її регіонах.

За результатами сесії двостороннього компонента скринінгу за переговорним розділом 18 "Статистика" (11-12.11.2024 Люксембург) Єврокомісія надала високу оцінку готовності зі сторони України до поглибленої взаємодії зі стороною ЄС у питанні інтеграції у сфері статистики та закликала активно працювати над тим, щоб уже на цьому етапі з'являтися на статистичних мапах ЄС. Для виконання цієї домовленості Євростату необхідно отримувати масиви даних і метадані, що дасть можливість більш предметно оцінити рівень статистики в Україні в розрізі окремих секторів і перевірити її ефективність.

Рада Європейського Союзу 5 листопада 2024 року ухвалила зміни до Регламенту ЄС № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року про європейську статистику, які стосуються співпраці національних статистичних інститутів з Євростатом, використання статистичних результатів та їх аналізу для дослідницьких і наукових цілей, здійснення статистичної діяльності в кризових ситуаціях, використання адміністративних даних у виробництві європейської статистики.

У зв'язку з цим законодавство України у сфері статистики потребує приведення у відповідність зі змінами, що відбулися в законодавстві ЄС.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону вносяться зміни до Закону України "Про офіційну статистику" з урахуванням Регламенту (ЄС) № 2024/3018 від 27 листопада 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 223/2009 про європейську статистику.

Проєкт Закону містить положення, які враховують використання статистичних спостережень у фундаментальних дослідженнях і прикладних

розробках. Закон доповнюється новим положенням, відповідно до якого в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану державна статистична діяльність провадиться органами державної статистики та іншими виробниками офіційної статистики з урахуванням необхідності здійснення термінових дій для забезпечення збирання, збереження, оброблення, аналізу, захисту та поширення офіційної державної статистичної інформації, а також за можливості використання нових джерел, методів і способів отримання даних.

Посилання на Закон України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах" у положеннях законопроекту щодо захисту інформації при її обробці в статистичних переліках (регістрах) дає можливість використовувати різні сучасні системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю.

Також Закон України "Про офіційну статистику" доповнюється новими положеннями, які передбачають взаємодію інформаційної системи органів державної статистики з інформаційними системами статистичних органів Європейського Союзу, міжнародних організацій, а також статистичних служб іноземних держав відповідно до вимог законодавства України, впровадження інновацій у виробництво офіційної державної статистичної інформації, розробку нових статистичних продуктів у співпраці з міжнародними організаціями, а також статистичними службами іноземних держав.

4. Підстава розроблення проєкту акта

Проект Закону розроблено на виконання:

статті 355 глави 5 розділу V Угоди про асоціацію Україна – ЄС (ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678);

Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року (зі змінами);

пункту 230 Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2025 року № 131-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація завдань та виконання центральним органом виконавчої влади у сфері статистики, закріплених за ним функцій, здійснюватиметься в межах граничної чисельності працівників і видатків із державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

7. Оцінка відповідності

У проєкті Закону відсутні положення, які б обмежували права та можливості жінок і чоловіків. Положення проєкту Закону не містять ризиків вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створюють підстав для дискримінації, не стосуються інших ризиків і обмежень, які можуть виникнути під час його реалізації.

8. Прогноз результатів

Реалізація Закону не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави. Також не матиме впливу на окремі регіони. Не матиме впливу на ринок праці, зайнятості населення, громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Прийняття проєкту Закону створить належні європейські умови для забезпечення професійної діяльності органів державної статистики, виконання зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію Україна - ЄС, гармонізації державної статистичної діяльності з європейськими нормами та стандартами.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Виробники офіційної статистики	Позитивний вплив на виробництво офіційної державної статистичної інформації	Посилення інституційної спроможності центрального органу виконавчої влади з питань статистики у виробництві офіційної державної статистичної інформації. Співпраця з Комісією (Євростатом) у забезпеченні статистичного аналізу в наукових цілях. Приведення законодавства України у сфері статистики у відповідність із змінами, що відбулися у законодавстві ЄС.

Голова Держстату

Арсен МАКАРЧУК